

Tanze», som Alverdens Claveerspillere endnu ikke have formaaet at spille tildøde. Dette Musikstykke, som Weber har tilegnet »sin Caroline«, er et Digt af ualmindelig Følelse. Den lille Scene før og efter Dandsen mellem Cavalleren og Damen er netop et af de skønneste Udtryk for den ridderlige Følelse, der aldrig fornægter sig hos ham. Man troer at see det unge Par; der færdes paa Ballet som alle andre Par, men man føler klart den Stemning, som ligger bagved og som gjør den mindste Ubetydelighed betydningsfuld. Som Saloncomponist er i det Hele gracieus Munterhed, hvori ofte et lille Stænk af Vemod kan spille ind, et fremtrædende Træk hos Weber. Hans fire store Claveersonater ere værdige Ætlinge af Beethovens Claveerværker, men de adskille sig stærkt fra denne Mesters ved deres afgjort romantiske Farve. Weber kommer endog i disse Sonater, hvad Romantiken angaaer, Schubert nærmere end nogensinde; men han er Schuberts Mester i at aflukke Instrumentet de Toner, som netop klæder det bedst. Der er i det Hele over Webers Compositioner en glimrende Skjønhed hvad selve Klangens angaaer, en Skjønhed, der culminerer i det berømte »Concertstück«, hvori den Weberske Inderlighed og Gratie have indgaaet en mærkelig Forening.

Weber er født i Eutin den 18. December 1786, og død i London den 5. Juni 1826. Hans Fader, Franz Anton Weber, var en stor Violin-spiller, men af en urolig, eventyrlig Natur, hvorfor han flakkede om fra Sted til Sted i de forskjelligste Livsstillinger. Franz Anton Weber skal nedstamme fra en gammel østerrigsk Adelsfamilie. Hans Broder Fridolin, der havde samme musikalske Talent og førte et lignende omstreifende Liv i de forskjelligste Forhold, blev Fader til den i sin Tid saa berømte Sangerinde Aloysia Lange, Mozarts Ungdomssekede, og Constanze, Mozarts Illustration. Saaledes er der ogsaa et ydre Baand, der forener de tvende Musikheroe Mozart og Weber, som idetmindste deri have et afgjort Fællesskab, at Skjønhed var deres Konsts Ideal. Hvor beskeden Webers egen Følelse var ligeoverfor Mozart, vil sees af følgende lille Træk. Da Weber efter Jægerbrudens første Opførelse i Berlin var vendt tilbage til Dresden, hvor han fra 1816 havde været ansat som Capelmester, fandt han ved aabne sin Koffert den Laurbærkrands, man havde skjenket ham. Han tog den hurtigt op, bekrandsede Mozarts Buste, som stod ved hans Arbeidspult, dermed og udbrød: »Den tilhører Dig!« Tvende betydelige Værker ere udkomne betræffende Carl Maria Weber. Det ene er hans Biografi: »Carl Maria v. Weber, ein Lebensbild«, forfattet af Sønnen, Max Maria von Weber. Det andet er det ovennævnte Arbeide af Professor Jähns. Dette er en chronologisk-thematisk Fortegnelse over Webers samtlige Compositioner, tilligemed en Beskrivelse af Manuscripterne, Angivelse af Udgaverne, Arrangementerne osv. osv. Det er et Arbeide, der vidner om en Jernflid og en Udholdenhed, som vi i Regelen maae misunde Tydskerne; men ifølge Bogens særegne Beskaffenhed kan den naturligvis kun benyttes som Haandbog og egner sig ikke til egentlig Gjen-nemlæsning.

Som enhver original Aand har Weber udøvet en mægtig Indflydelse paa senere Kunstnere, og det er saaledes bekjendt, at det var Jægerbrudens Toner, der vakte Richard Wagner til kunstnerisk Bevidsthed. I en levende Følelse af den Taknemmelighedsgjæld, hvori han stod, var det Wagner, som talte ved Mesterens Grav, da dennes jordiske Levninger 1844 vare førte fra London til Dresden, og træffende lød da hans Ord, at det var Barnligheden, der havde ledsaget Carl Maria Webers mandige Aand som dens gode Engel og bestandig bevaret den kydisk og ren. Hermed er netop Hovedindtrykket af den store Kunstners Eiendommelighed udtalt.

C.

Det forenede Dampskibsselskabs Locale.

I nærværende Numer bringe vi vore Læsere en gammel Bekjendt, med et aldeles forandret Udseende. Der findes vistnok kun Faa, som ikke mindes en gammel forfalden Bygning ved en af Byens smukkeste Spadseregange, almindelig kjendt under Navnet Kvæsthusgades Kaserne. Bygningen var af Christian V oprindelig opført til et Lazareth istedetfor Søetatens Kvæsthus, der tidligere af ham var indrettet i det forrige Guldhuss i Rigens-gade; men efterat Kvæsthuset var forlagt til en Gaard paa Christianshavn, der tidligere var benyttet som Fabrikbygning og Pakhus, indtil det i Aaret 1828 indrettedes til Kaserne for Infanteriet, og endelig

1872 solgtes ved offentlig Auction til det forenede Dampskibsselskab. Naar man seer hen til den store Virksomhed, som dette Selskab i de senere Aar har udfoldet, kunde sikkert Ingen bedre have Brug for en Bygning med en saadan Beliggenhed, end netop dette; som bekjendt fandtes tidligere dets Contoirer i Bredgade, og kun i en af Kjælderne var der Contoir saavel for Ind- som Udlevering af Gods, medens nu alle Contoirer ere forenede paa eet Sted, med de fornødne Oplagsrum.

Ved et nærmere Blik paa de indre Afdelinger finder man nu i Kjælderens rigelig store Localer for Ind- og Udlevering af Gods med Pakrum og Oplag af Redskaber, medens Hovedcontoiret indtager den største Del af Stueetagen tilligemed Directeurværelser og Forsamlingsværelse samt Contoir for Bogholderi, Revision og Archiv; Hjørnet mod St. Annæplads er indrettet til en Restauration. Indgangen til Selskabets Contoir findes paa Forsiden mod Kvæsthus-gaden, hvorimod en Indgang længere ned mod Nyhavn fører til tvende Leiligheder paa første Sal, og en Trappe fra St. Annæplads dels til en Leilighed paa 1ste Sal og dels til 2den Sal, som saagodtsom udelukkende er taget i Brug af Sø- og Handelsretten. Den afholder sine Retsmøder og har iøvrigt sine Contoirer der. Da Sø- og Handelsretten kun er Leier, maa man meget beundre den smukke Udstyrelse af Localerne, som Selskabet har bekostet; navnlig gjør den store Retssal i Bygningens Midtparti ved sin Decoration et særdeles smukt og roligt Indtryk.

Efterat det forenede Dampskibsselskabs Bestyrelse af sin Midte havde valgt Etatsraad Holmblad til som Bygherre at forestaae Ombygningen, blev Arbeidet overdraget i Entreprise til Marmorsten Wienberg, som i en forholdsvis kort Tid tilendebragte det; thi uagtet den store Murerskrue fandt Sted under Opførelsen, har Arbeidet dog ikke været standset nogen Dag, saa at Bygningen afleveredes fuldtærdig ti Maanedere efterat der var begyndt paa den. Hvad dens Ydre angaaer, da gjør den med sit mægtige Midtparti med sex Pilastre, et meget kjønt og behageligt Indtryk, ligesom den smukt paabyggede Etage med Rækværk over til en Altan, fra hvilken der haves en meget vid Udsigt, vidner om den Smag som Bygmesteren, Architect Georg E. W. Møller, har udviist.

A. M.

„Thor i Kamp med Jætter.“

Enhver, som ifjor besøgte den anden nordiske Industri- og Konststudstilling, og som ikke forsømte at tage »det svenske Kunstnerhus« i Öiesyn, vil mindes det Maleri, af hvilket vi idag levere en Gjengivelse i Træsnit; det hang midt for Indgangsdøren og trak strax Opmærksomheden til sig ved sin usædvanlige Størrelse, men tillige ved ualmindelig Dristighed i Compositionen. Om dets Værd i æsthetisk og teknisk Henseende var der vistnok forskjellige Meninger, og den særdeles store Beundring, som fra svensk Side er bleven det til Del, begrændsede i ikke ringe Maal af Kritiken herhjemme saavelsom — hvis vi ikke feile — af den almindelige Mening. Alligevel vil Enhver yde det Anerkjendelse, selv om man har Adskilligt at indvende derimod, og idet vi nu for vort Vedkommende overlade Læseren selv at dømme om de Eiendommeligheder deri, som Tegningen er i Stand til at vise, skulle vi her kun tilføie nogle biografiske Meddelelser om dets Mester. Arbeidets Fortrin og Svagheder finde tildels deres Forklaring deri.

Mårten Eskil Winge fødtes 1825 i Stockholm, hvor Faderen dengang var Rector ved »Jacobs Skolan«; senere blev Faderen Præst i Roslagen (i Stockholms Län). Men baade som Skolemester og som »Kyrkoherde« var den ældre Winge nøie knyttet til en Retning, under hvis Indtryk Sønnen voxede op, saa at den blev bestemmende for hans kunstneriske Virksomheds Art. Vi sigte hermed til »det götiska förbundet«, hvis Mænd søgte Gjænfødselse for Aanden i Samfundslivet, i Konsten og i Literaturen ved Fordybelse i Nordens gamle Myther, Sagn og Sagaer; en af de videst gaaende »Göter«, Per Henrik Ling, var endog jævnlig Omgangsven i det Wingske Hjem. At den Kunstner, vi her omtale, stadig har behandlet gammel-nordiske Emner, viser Styrken af hin Paavirkning fra hans Barndomsdage.

Det var selvfølgelig ikke uden Forbindelse med hele den Retning, naar Faderen Winge lod Sønnen blive halvvoxen, uden at han fik ordenlig Skole-Underviisning; han blev først 1837 sendt til Kathedralskolen i Upsala, hvor han efter ni Aars Forløb blev Student, 1846. Videre fulgte han dog ikke de akademiske Studiers Bane; tværtimod blev

han, da han vilde være Maler, og da man fandt det altfor voveligt at lade ham blive Konstmaler, sat i Lære hos en Malermester Wallander i Stockholm (Fader til Genremaleren W.), hos hvem han dog kun blev i kort Tid, skjøndt længe nok til, at han ved sin Hjemkomst til den fædrene Præstegaard kunde faae en »Bestilling« af ualmindelig Størrelse, idet det betroedes ham at stryge Farve paa alle Præsteboligens Mure.

I Aaret 1848 finde vi ham i en Extraskrivers beskedne Stilling ved Postvæsenet i Stockholm, med en Løn af lidt over een Rigsdaler om Ugen, samt en halv Snes Daler aarligt i »Lys-Penge«, hvilken Gage dog hjalp ham til at faae sit Ønske opfyldt om at nyde Underviisning paa Konst-Akademiet, hvor han først gjennemgik »Principskolan« og dernæst »Antikskolan«, indtil han endelig, opgivende Extraskriveriet i Postvæsenet, naaede op i »Modellskolan«. Han havde i al denne Tid knap nogensinde Pensel i Haand, men øvede sig desto flittigere som Tegner, og hans Tegninger vandt Bifald hos Professor Scholander, som fik »Konstforeningen« til at kjøbe nogle af dem, hvorpaa ogsaa Kronprinds Carl (XV) gjorde Bestillinger paa en større Række til Illustrationer i sine Digte. Der sluttedes paa denne Maade mellem den konstelskende Fyrste og vor Maler et Venskab, som varede til Kong Carls Død.

Imidlertid var Winge bleven nogle og tyve Aar, før han begyndte at dyrke Konstmaleriet; det skete først i Halvtreserne, da der ved Akademiet oprettedes en Malerskole under Boklund; men Wings Fremgang var saa god, at han 1857 fik den store Medaille med tilhørende Reisestipendium. Efter et kort Ophold i Düsseldorf levede Winge et Par Aars Tid i Paris sammen med Aug. Malmström, begge som Elever af den geniale, men lidet productive Couture, der regnes blandt de større Colorit-Virtuoser i Nutiden; Winge malede her en »Kraka«, hvis Mangler han dog selv godt kunde skjønne, og som han derfor senere malede om igjen under sit Ophold (1859-63) i det gamle Rom. Den nye »Kraka«, ulige mere vellykket end den første, kjøbtes af Kong Carl til hans private Samling; men Wings »Loke og Sigyn«, som strax indlemmedes i Stockholms »Nationalmuseum«, bliver dog kaldet hans Prøvestykke som Mester.

Efter sin Hjemkomst til Fædrelandet 1864 blev Winge Medlem af Konstakademiet, og næste Aar Vice-Professor for Tegningen ved samme. Han malede nu »Hjalmars Afsked med Orvar Odd« og »Sigrid Storråde med Olaf Trygvesson«, hvilke Arbejder begge ere i mindre Format og — karakteristisk nok — mindre vellykkede; det Kvantitative synes at spille en vis Rolle hos denne Kunstner, hvem man fornemmelig tillægger »en kraftfuld og energisk Fantasi, som helst giver sig i Lag med kæmpemæssige Emner og voldsomme Affecter.« Alene i den Storhed, som kan angives i Aalenmaal, bestaaer Wings Konst forøvrigt ingenlunde, og det tydeligste Vidnesbyrd i saa Henseende yder hans Hovedværk: »Thor i Kamp med Jætter«; thi lad det end være, at det Høie og Guddommelige i Thor-Skikkelsen ikke er kommet rigtigt med, og lad end hele Compositionen synes mere mærkelig ved sin storartede Dristighed end ved kunstnerisk Fuldkommenhed i det Stores Fremstilling, saa yder dette Billede dog ved sit hele Anlæg og ved den Indbildningskraftens Art og Maal, som deri aabenbares, noget Ualmindeligt og Nyt.

Wings »Thor i Kamp med Jætter«, som havde optaget lange Tider af Kunstnerens Virksomhed, blev af Kong Carl kjøbt for 3000 Rdl. dansk, og vil nu, efter Kongens Død og ifølge hans Testamente, faae Plads i Sverigs Nationalmuseum i Stockholm.

Gaade.

Sig trostigt om det sidste Led: Saafremt
Det ei var til, var rigtignok det slemt,
Thi skjermed' blive vi ved Hjelp af det
Mod hvad der Kaal gjør paa vort Helbred let;
Stod kun det Hele til vor Raadighed,
Af Vind og Veir vi bitterligen led.
Og mangen En, der meer end Aand er Krop,
Trak saamænd lidt det Første voldsomt op,
Sin egen Kage melende, men ei
Ved lovløs Færd — bevares vel — nei, nei!

S—r

Opløsning paa Gaaden i Nr. 692:

V a n d l i d t.

Opløst af En uheldig Jæger, Frederikke B., Mester Erik, A. i Nestved, Etatsraaden i Røde Lygte, Tippe.
Opløst paa Vers af A. E. L., Mitra du Terra.
Opløst i Akrostichen af a—h.
Gaaden Nr. 690 var ogsaa rigtig løst af s. e. n. i Bergen.